Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2024-2029

Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

2024/0074(NLE)

19.11.2024

***

ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΣΤΑΣΗΣ

σχετικά με το σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου για τη σύναψη της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Δημοκρατίας της Σερβίας που αφορά επιχειρησιακές δραστηριότητες που διεξάγονται από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής στη Δημοκρατία της Σερβίας (08441/2024 – C10-0086/2024 – 2024/0074(NLE))

Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

Εισηγητής: Karlo Ressler

Υπόμνημα για τα χρησιμοποιούμενα σύμβολα

*	Διαδικασία διαβούλευσης
***	Διαδικασία έγκρισης
* * * I	Συνήθης νομοθετική διαδικασία (πρώτη ανάγνωση)
* * * II	Συνήθης νομοθετική διαδικασία (δεύτερη ανάγνωση)
* * * III	Συνήθης νομοθετική διαδικασία (τρίτη ανάγνωση)

(Η ενδεικνυόμενη διαδικασία στηρίζεται στη νομική βάση που προτείνεται στο σχέδιο πράξης.)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....5

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....6

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με το σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου για τη σύναψη της συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Δημοκρατίας της Σερβίας που αφορά επιχειρησιακές δραστηριότητες που διεξάγονται από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής στη Δημοκρατία της Σερβίας
(08441/2024 – C10-0086/2024 – 2024/0074(NLE))

(Έγκριση)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη το σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου (08441/2024),

– έχοντας υπόψη το σχέδιο συμφωνίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Δημοκρατίας της Σερβίας σχετικά με επιχειρησιακές δραστηριότητες που διεξάγονται από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής στη Δημοκρατία της Σερβίας (08447/2024),

– έχοντας υπόψη την αίτηση έγκρισης που υπέβαλε το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 77 παράγραφος 2 στοιχεία β) και δ), το άρθρο 79 παράγραφος 2 στοιχείο γ) και το άρθρο 218 παράγραφος 6 δεύτερο εδάφιο στοιχείο α) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (C10-0086/2024),

– έχοντας υπόψη το άρθρο 107 παράγραφοι 1 και 4, καθώς και το άρθρο 117 παράγραφος 7 του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη τη σύσταση της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων (A10-0000/2024),

1. εγκρίνει τη σύναψη της συμφωνίας·

2. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει τη θέση του Κοινοβουλίου στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

α. Γενικές πληροφορίες
Η προτεινόμενη απόφαση του Συμβουλίου αποβλέπει στην έγκριση της συμφωνίας περί καθεστώτος μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Δημοκρατίας της Σερβίας με αντικείμενο δράσεις που εκτελούνται από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής στη Δημοκρατία της Σερβίας, όπως προβλέπεται στον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1896 για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή.

Ένα από τα καθήκοντα του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής (στο εξής: Οργανισμός) είναι η συνεργασία με τρίτες χώρες σε σχέση με τα πεδία που καλύπτονται από τον κανονισμό για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή, «μεταξύ άλλων μέσω ενδεχόμενης επιχειρησιακής ανάπτυξης ομάδων διαχείρισης των συνόρων σε τρίτες χώρες». Ο Οργανισμός μπορεί να συνεργάζεται με τις αρχές τρίτων χωρών που είναι αρμόδιες για θέματα που καλύπτονται από τον κανονισμό, στον βαθμό που απαιτείται για την εκπλήρωση των καθηκόντων του, και μπορεί να εκτελεί δράσεις που σχετίζονται με την ευρωπαϊκή ολοκληρωμένη διαχείριση των συνόρων στο έδαφος τρίτης χώρας, εφόσον συμφωνεί η εν λόγω τρίτη χώρα.

Σκοπός της συμφωνίας περί καθεστώτος είναι η κάλυψη όλων των πτυχών που είναι απαραίτητες για τη διεξαγωγή των δράσεων του Οργανισμού σε τρίτες χώρες. Σύμφωνα με το άρθρο 73 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1896, σε περιπτώσεις στις οποίες απαιτείται αποστολή ομάδων διαχείρισης των συνόρων από το μόνιμο σώμα της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής σε τρίτη χώρα όπου τα μέλη των ομάδων θα ασκούν εκτελεστικές αρμοδιότητες, η Ένωση συνάπτει συμφωνία περί καθεστώτος με την οικεία τρίτη χώρα.

Σύμφωνα με τον κανονισμό για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή και όπως αναφέρεται στο άρθρο 76 παράγραφος 1 του κανονισμού, η Επιτροπή παρουσίασε, στην ανακοίνωσή της COM (2021) 829, υπόδειγμα συμφωνίας περί καθεστώτος κατά τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1896, που περιέχει ειδικές διατάξεις για την πραγματοποίηση δράσεων στην επικράτεια τρίτων χωρών. Η συμφωνία περί καθεστώτος με τη Σερβία βασίζεται στο υπόδειγμα που έχει καταρτίσει η Επιτροπή.

Η Επιτροπή ενημέρωσε τους εισηγητές στις 16 Οκτωβρίου 2024 σχετικά με την πρόοδο που έχει πραγματοποιηθεί στις διαπραγματεύσεις για τη συμφωνία περί καθεστώτος μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Δημοκρατίας της Σερβίας. Στις 14 Νοεμβρίου 2024, πραγματοποιήθηκε επίσης συνάντηση με τα ενδιαφερόμενα μέρη, η οποία επικεντρώθηκε στα θεμελιώδη δικαιώματα. Η συμφωνία υπεγράφη στις 25 Ιουνίου 2024 στο Βελιγράδι της Σερβίας.

β. Θέση του εισηγητή
Κατά την κορύφωση της μεταναστευτικής και προσφυγικής κρίσης το 2015, εκατοντάδες χιλιάδες αιτούντες άσυλο και μετανάστες έφθασαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση περνώντας από τα Δυτικά Βαλκάνια, με τη Δημοκρατία της Σερβίας να βρίσκεται σε μία από τις κύριες οδούς για παράτυπες μεικτές μετακινήσεις. Η μεταναστευτική πίεση στις οδούς των Δυτικών Βαλκανίων ήταν σημαντική τα επόμενα χρόνια, με αποτέλεσμα να ασκηθεί πίεση στα εξωτερικά σύνορα της ΕΕ και να απαιτηθούν περαιτέρω προσπάθειες για τον έλεγχο της

μεταναστευτικής ροής με νόμιμο τρόπο, σύμφωνα με τη διεθνή και ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Ο εισηγητής θεωρεί ότι η σύναψη επίσημων, νομικά δεσμευτικών συμφωνιών στο πλαίσιο της συνεργασίας με τρίτες χώρες είναι ζωτικής σημασίας για τη διασφάλιση της διαφάνειας, του δημόσιου ελέγχου και της δημοκρατικής εποπτείας της εν λόγω συνεργασίας.

Η δομημένη και σταθερή συνεργασία με τρίτες χώρες είναι ζωτικής σημασίας για την επίτευξη των στόχων της ευρωπαϊκής ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων. Η συνεργασία αυτή θα πρέπει να αποσκοπεί στην ενίσχυση των διαδικασιών στα ευρωπαϊκά σύνορα και την επιστροφή, στη διευκόλυνση της ανταλλαγής πληροφοριών και της ανάλυσης κινδύνου και στη βελτίωση της αποτελεσματικότητας των επιχειρήσεων επιστροφής. Επιπλέον, θα πρέπει να στηρίζει τρίτες χώρες στη διαχείριση των συνόρων και της μετανάστευσης, μεταξύ άλλων μέσω της ανάπτυξης του μόνιμου σώματος, εφόσον αυτό απαιτείται για την προστασία των εξωτερικών συνόρων και τη διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής της μεταναστευτικής πολιτικής της Ένωσης. Η ενίσχυση της διαχείρισης των συνόρων σε όλες τις μεταναστευτικές οδούς είναι ζωτικής σημασίας για τη μείωση των παράτυπων αφίξεων, την αντιμετώπιση των μεταβαλλόμενων τακτικών των διακινητών και τον μετριασμό των κινδύνων που συνδέονται με την εμπορία ανθρώπων και το οργανωμένο έγκλημα. Η ενισχυμένη επιχειρησιακή συνεργασία που θεσπίζεται με τη συμφωνία θα διαδραματίσει καίριο ρόλο στην αντιμετώπιση της παράτυπης μετανάστευσης και στη βελτίωση της περιφερειακής ασφάλειας.

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής και το Υπουργείο Εσωτερικών της Δημοκρατίας της Σερβίας υποχρεούνται να τηρούν τις διατάξεις του κανονισμού για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή και να διασφαλίζουν την απόλυτη τήρησή του, μεταξύ άλλων όσον αφορά τα θεμελιώδη δικαιώματα. Κατά τη διαδικασία έγκρισης στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, οι εξηγήσεις που δόθηκαν από τα ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με τη σημασία της εν λόγω συμφωνίας αποδείχθηκαν ικανοποιητικές. Η συμφωνία με τη Δημοκρατία της Σερβίας και η παρουσία υπαλλήλων του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής θα συμβάλουν στον έλεγχο των συνόρων μέσω πρόσθετων διαδικαστικών στοιχείων, όπως επιχειρήσεων ελέγχου και ενημέρωσης, και θα εγγυηθούν την προστασία των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Λαμβανομένου υπόψη του σημαντικού αριθμού ατόμων που διέρχονται από τη Δημοκρατία της Σερβίας για να φτάσουν στην ΕΕ, η συμφωνία αυτή θα ενισχύσει τη στήριξή μας προς τους περιφερειακούς εταίρους, παρέχοντας ουσιαστική εμπειρογνωμοσύνη για την αποτελεσματική διαχείριση αυτών των κινήσεων. Σε συμφωνία με τον κανονισμό (ΕΕ) 2019/1896 για την Ευρωπαϊκή Συνοριοφυλακή και Ακτοφυλακή, η συμφωνία επιτρέπει στον Frontex να διεξάγει κοινές επιχειρήσεις και να αναπτύσσει το μόνιμο σώμα της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής σε ολόκληρη την επικράτεια της Σερβίας, συμπεριλαμβανομένων των συνόρων της με γειτονικές τρίτες χώρες.

Συμπερασματικά, ο εισηγητής θεωρεί ότι η προτεινόμενη συμφωνία περί καθεστώτος συνάδει με το υπόδειγμα συμφωνίας περί καθεστώτος, όπως προβλέπεται στην ανακοίνωση της Επιτροπής, όσον αφορά το περιεχόμενο και τις διατάξεις που θα πρέπει να περιλαμβάνονται στην τελική συμφωνία.

Το Κοινοβούλιο ζητεί από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, μόλις η παρούσα συμφωνία εισέλθει σε στάδιο εφαρμογής, να ενημερώσει αμέσως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο για τις δραστηριότητες που διεξάγονται στο πλαίσιο της εφαρμογής

της περί του καθεστώτος συμφωνίας και υπενθυμίζει στον Οργανισμό την υποχρέωσή του να περιλαμβάνει στις ετήσιες εκθέσεις του αξιολόγηση της συνεργασίας με τρίτες χώρες σύμφωνα με το άρθρο 73 παράγραφος 8 του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1896.

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, ο εισηγητής συνιστά στο Κοινοβούλιο να εγκρίνει το κείμενο του σχεδίου απόφασης του Συμβουλίου.